

Sygn. akt I ACa 994/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Maciej Dobrzyński (spr.)

Sędzia SA Marzena Konsek - Bitkowska

Sędzia SA Barbara Trębska

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W.

przeciwko (...) spółce jawnej z siedzibą w N.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 3 czerwca 2011 r.

sygn. akt I C 287/10

1. ***prostuje oczywistą omyłkę w sentencji zaskarżonego wyroku w zakresie oznaczenia siedziby pozwanej spółki w ten sposób, że w miejsce „w K.” wpisuje „w N.”;***
2. ***oddala apelację;***
3. ***zasądza od (...) spółki jawnej z siedzibą w N. na rzecz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w postępowaniu apelacyjnym.***

I ACa 994/11

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 marca 2010 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od (...) spółka jawna z siedzibą w K. kwoty 112.898,26 zł z ustawowymi odsetkami od wskazanych kwot i dat oraz kosztami postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew z dnia 4 maja 2010 r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 3 czerwca 2011 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od (...) spółka jawna z siedzibą w K. na rzecz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w W. kwotę 11.614,55 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty (pkt 1), w pozostałej części powództwo oddalił (pkt 2) oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.334,76 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3).

Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych oraz rozważaniach prawnych:

W dniu 2 lipca 2003 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w W. (dalej jako Agencja) zawarła z (...) spółka jawna z siedzibą w K. (dalej jako E.) umowę nr (...) określającą warunki i tryb udzielenia przez Agencję pomocy finansowej pozwanemu w zakresie działalności polegającej na zbieraniu zwłok zwierzęcych bydła, owiec, kóz i świń, transporcie zbieranych zwłok do najbliższego zakładu przetwarzającego oraz przetwarzaniu na mączkę zwłok zwierzęcych bydła, owiec, kóz i świń, transporcie mączki. Przez koszty działalności strony rozumiały koszty poniesione przez pozwanego według kalkulacji przedstawionej przy wniosku o pomoc finansową. Pomoc finansowa miała wynieść 916.107,83 zł, jednak nie więcej niż 80,35% kosztów operacyjnych związanych z wykonywaniem działalności. Pomoc finansowa przysługiwała wyłącznie na pokrycie kosztów działalności od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2003 r. W przypadku, gdy koszty działalności byłyby wyższe niż określone w załączniku nr 1 do umowy, a zakres rzeczowy wykonany w planowym rozmiarze, pomoc nie miała ulegać zwiększeniu. W przypadku, gdy koszty byłyby niższe pomoc ulegała proporcjonalnemu zmniejszeniu. Strona pozwana oświadczyła, że nie otrzymała z innych źródeł dofinansowania na część kosztów działalności objętych dofinansowaniem Agencji i nie będzie występowała o takie dofinansowanie. Powód zastrzegł sobie prawo dokonania wypłaty pomocy finansowej w kwocie niższej niż wnioskowana, bez wzywania pozwanego do poprawy wniosku o wypłatę, jeżeli wnioskowana kwota wypłaty przekraczała kwotę pomocy finansowej określoną w § 3 ust. 2 umowy, lub wykonany zakres działalności był niższy od przewidywanego, lub złożony wniosek o wypłatę pomocy finansowej został naliczony niezgodnie z warunkami niniejszej umowy.

E. traciła prawo do otrzymanej pomocy i zobowiązywała się zwrócić powodowi otrzymaną pomoc w razie wystąpienia jednego z następujących przypadków: uniemożliwienia dokonania kontroli dokumentów lub wizytacji terenowych, braku udokumentowania kosztów działalności, niezgodności pomiędzy zakresem rzeczowym zawartym we wniosku o wypłatę pomocy finansowej, a rzeczywistym wykonaniem zakresu działalności, złożenia przez pozwanego fałszywych informacji lub oświadczeń, które miały istotny wpływ na przyznanie pomocy. W razie wystąpienia ww. okoliczności powód miał wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym i wezwać pozwanego do zwrotu otrzymanej pomocy finansowej wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych liczonymi od daty przekazania pomocy, w terminie 14 dni od otrzymania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Rozwiązanie umowy miało nastąpić z dniem otrzymania przez pozwanego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy.

W razie pobrania pomocy finansowej w nadmiernej wysokości beneficjent zobowiązany był do zwrotu części pomocy, która została nadmiernie pobrana wraz z odsetkami liczonymi od daty przekazania przez Agencję pomocy finansowej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty.

W dniu 3 czerwca 2003 r. E. złożyła wniosek o pomoc finansową wyszczególniając w nim planowane koszty do poniesienia.

Pismem z dnia 19 listopada 2007 r., z powołaniem się na nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli Urzędu Skarbowego w B. w zakresie prawidłowości wykorzystania środków publicznych przeznaczonych w latach 2003-2005 na pomoc dla podmiotów zajmujących się zbieraniem zwłok padłych przeżuwaczy oraz świń, przetwarzaniem, transportem oraz spalaniem mączek wyprodukowanych z tych zwłok, Agencja wezwała E. do zwrotu nienależnie pobranych środków za rok 2003 w kwocie 112.898,26 zł z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych, od daty przekazania przez Agencję pomocy finansowej do dnia zwrotu. Agencja, mając na uwadze wyniki kontroli, wezwała pozwanego do bezwzględnego przestrzegania zapisów § 3 umowy zawartej na 2007 rok.

Pismem z dnia 29 maja 2008 r. Agencja wezwała E. do zwrotu m.in. wyżej wskazanej kwoty z tytułu umowy (...).

Kwota nienależnie pobranej przez pozwanego pomocy wynosiła 11.614,55 zł.

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy dokonał na podstawie złożonych do akt sprawy dokumentów, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron. Po wymianie pism procesowych Sąd I instancji stwierdził, że pomiędzy stronami, poza oceną prawną charakteru łączącej strony umowy i tam dokonanych zapisów, sporne były wyniki kontroli sposobu rozliczenia otrzymanej pomocy. W tej sytuacji Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu księgowości. Nie były natomiast sporne pomiędzy stronami zawarcie umowy oraz jej wykonanie. Biegły złożył opinię, poprawiając na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2011 r. błąd logiczny zawarty w tej opinii, w ten sposób, że zamiast „zmniejszenia pomocy” biegły wskazał na zawyżenie otrzymanej pomocy. Wobec treści ustnej opinii uzupełniającej biegłego, strony nie zgłosiły dalszych wniosków dowodowych i nie kwestionowały opinii.

Sąd Okręgowy wskazał, że powództwo podlegało uwzględnieniu jedynie co do kwoty wskazanej w opinii biegłego. Strona pozwana podważała wyniki kontroli przeprowadzonej przez Urząd Kontroli Skarbowej w B.. Biegły ponad wszelką wątpliwość wskazał kwotę zawyżenia otrzymanej pomocy i ta kwota podlegała zasądzeniu w oparciu o zapis umowy. Strony bowiem postanowiły, iż w razie pobrania pomocy finansowej w nadmiernej wysokości beneficjent zobowiązany będzie do zwrotu części pomocy, która została nadmiernie pobrana wraz z odsetkami jak dla zaległości ustawowych liczonymi od daty przekazania przez Agencję pomocy finansowej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty (§ 9 pkt 3 umowy). Na podstawie tego zapisu umownego Sąd I instancji uwzględnił żądanie pozwu do wysokości wskazanej przez biegłego w jego opinii. Stosownie do tego zapisu umowy Sąd Okręgowy zasądził również odsetki w wysokości ustawowej od dnia 2 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty. Data zasądzenia odsetek podyktowana została okolicznością, iż dopiero na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2011 r. strona pozwana dowiedziała się o rzeczywistej wysokości kwoty, do której zwrotu była zobowiązana i dopiero od dnia następnego można było przyjmować pozostawanie strony w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia. Dalej idące żądanie podlegało oddaleniu.

Mając na uwadze, iż strona powodowa uległa w swoim żądaniu aż w 90% Sąd I instancji rozdzielił stosunkowo koszty na podstawie art. 100 k.p.c.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł pozwany, zaskarżając go w zakresie obejmującym zasądzoną kwotę 11.614,55 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 kwietnia 2011 roku do dnia zapłaty. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił:

1/ naruszenie prawa materialnego, tj. w szczególności przepisów o przedawnieniu roszczeń z art. 118 k.c. oraz o przedawnieniu takich roszczeń w zw. z potencjalnym bezpodstawnym wzbogaceniem pozwanego kosztem powoda - art. 405 i nast. k.c., poprzez wadliwą odmowę zastosowania tych przepisów do sytuacji pozwanego, który miał zawartą z powodem umowę z dnia 2 lipca 2003 r. i która (umowa) rozliczona winna być do końca maksymalnie 2004 roku i od tej daty winien być liczony 3-letni termin przedawnienia pretensji Agencji (jako żądania zw. z działalnością gosp. powoda, a także i zwłaszcza jako żądania o zwrot pomocy finansowej udzielanej pozwanemu przez powoda w sposób okresowy - o czym mowa w art. 118 k.c.,

2/ naruszenie prawa materialnego, tj. w szczególności przepisów o przedawnieniu roszczeń z art. 646 k.c., poprzez wadliwą odmowę zastosowania tego przepisu do sytuacji pozwanego, który miał zawartą z powodem umowę o dzieło, ewentualnie o świadczenie usług, a z której to umowy roszczenia powoda wobec pozwanego przedawniły się w terminie 2-letnim, liczonym jak wyżej, tj., którego bieg rozpoczął się maksymalnie z końcem 2004 roku, kiedy to Agencja miała finalnie rozliczyć się z pozwanym z realizacją umowy z dnia 2 lipca 2003 r.,

3/ naruszenie przepisów postępowania cywilnego, tj. w szczególności przepisów o postępowaniu dowodowym, dowodzie z opinii biegłego, zwłaszcza art. 278 i nast. k.p.c., poprzez wadliwe zadowolenie się przez Sąd ustną i uzupełniającą opinią biegłego złożoną na ostatniej rozprawie i wyciągnięciu z takiej ustnej opinii krzywdzących pozwanego wniosków końcowych, bez umożliwienia pozwanemu ustosunkowania się do winnej być sporządzoną

pisemnej i uzupełniającej opinii biegłego, która tylko w takiej formie winna rodzić jakiegokolwiek skutki procesowe i materialne dla stron - zwłaszcza dla pozwanego (naruszenie przepisu art. 285 k.p.c.),

4/ naruszenie przepisów postępowania cywilnego, tj. w szczególności przepisów o elementach koniecznych wyroku sądowego, poprzez nie odniesienie się przez Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku do wszystkich zarzutów podnoszonych w tej sprawie przez pozwanego (naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c.),

5/ naruszenie przepisów postępowania cywilnego, tj. w szczególności przepisów o wnioskach dowodowych stron i sposobie rozprawiania się z nimi, poprzez wadliwy brak rozprawienia się formalnie przez Sąd z wnioskami strony pozwanej, która zgłaszała ad exempli wnioski o przesłuchanie w tej sprawie dwóch świadków, z czym Sąd Okręgowy nie rozprawił się procesowo, tj. nie wydał zwłaszcza postanowienia czy postanowień o oddaleniu rzezonnych wniosków (naruszenie przepisów art. 236 k.p.c. i art. 240 k.p.c.).

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa także w zakresie kwoty 11.614,55 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 2 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty;
- zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych za obydwie instancje sądowe, w tym zwłaszcza kosztów zastępstwa adwokackiego i opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa;
- ewentualnie, uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia przez Sąd Okręgowy w Warszawie.

W odpowiedzi na apelację z dnia 29 sierpnia 2011 r. strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego za II instancję według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługiwała na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie rozważenia wymagały zarzuty dotyczące naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów postępowania, w szczególności odnoszące się do przeprowadzonego dowodu z opinii biegłego sądowego.

Sąd I instancji wskazał, że jedną ze spornych między stronami kwestii stanowiły wyniki kontroli przeprowadzonej przez Urząd Skarbowy w B. w przedmiocie sposobu rozliczenia przez pozwanego pomocy finansowej otrzymanej od powoda. Ponieważ sprawdzenie poprawności takiego rozliczenia niewątpliwie wymagało wiadomości specjalnych, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości. Biegła w konkluzji opinii pisemnej z dnia 25 września 2010 r. stwierdziła, że pomoc finansowa została wypłacona o 11.614,55 zł mniej w porównaniu do maksymalnej pomocy, możliwej do uzyskania przez pozwanego na podstawie umowy nr (...) (k. 525). Na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2011 r. w toku składania dodatkowych ustnych wyjaśnień biegła wskazała, że popełniła w swojej opinii błąd logiczny, bowiem przedstawione przez nią wyliczenia wskazywały na zawyżenie pomocy o kwotę 11.614,55 zł (k. 588-589).

W świetle wyliczeń przedstawionych przez biegłą nie ulegało wątpliwości, że w pisemnej opinii popełniła ona błąd. Biegła wskazała, że maksymalna pomoc finansowa, jaka mogła być wypłacona spółce (...) na podstawie umowy z dnia 2 lipca 2003 r., wynosiła 462.194,70 zł, zaś Agencja wypłaciła pozwanemu kwotę 473.809,25 zł (k. 525). Dane te znajdowały potwierdzenie z załączonej do opinii tabeli nr 7, na co powołała się biegła w toku ustnego wyjaśniania opinii (k. 532). W tej sytuacji logiczną konkluzją opinii winno być ustalenie, iż doszło do zawyżenia pomocy udzielonej stronie pozwanej o kwotę 11.614,55 zł i takie też ostatecznie było stanowisko biegłej.

Powyższych danych skarżący nie kwestionuje również w apelacji. Pozwany zarzucił natomiast Sądowi I instancji, że po diametralnej zmianie przez biegłą stanowiska w toku składania ustnych wyjaśnień, poprzestał na tych wyjaśnieniach,

a nie zlecił biegłej uzupełnienia opinii na piśmie. Takie postępowanie Sąd Okręgowy ograniczył prawo pozwanego do obrony przed żądaniami pozwu.

Powyższe zarzuty pozwanego nie znajdowały uzasadnienia ani w przepisach postępowania cywilnego, ani w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy.

Po pierwsze, zauważyć należało, że biegła na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2011 r. faktycznie sprostowała swoją omyłkę o charakterze rachunkowym, w pozostałym zakresie opinię podtrzymała, w tym wszystkie te elementy, które stanowiły podstawę obliczeń. Faktycznie, zmiana przez biegłą wniosków końcowych opinii i wskazanie na zawyżenie uzyskanej pomocy, a nie uzyskanie w niższej wysokości niż wynikająca z umowy, nie powinna stanowić dla stron jakiegokolwiek zaskoczenia, bowiem analiza danych zawartych w tej opinii wskazywała na błąd w końcowym wniosku przedstawionym przez biegłą.

Zgodnie z treścią art. 286 k.p.c. sąd może żądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych.

W niniejszej sprawie biegła ustnie wyjaśniła wątpliwości związane z opinią i jak wynika z protokołu rozprawy pełnomocnicy powoda i pozwanego nie mieli do biegłej żadnych pytań (k. 589). Nie było w tej sytuacji procesowej potrzeby żądania od biegłej dodatkowej opinii, ani powoływania nowych biegłych.

Po drugie, w żaden sposób nie zostało ograniczone prawo pozwanego do obrony. Jak już powyżej była o tym mowa, pozwany na rozprawie w dniu 1 kwietnia 2011 r. nie miał do biegłej żadnych pytań, mimo zmiany przez nią konkluzji opinii, nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych, np. wniosku o sporządzenie przez biegłą dodatkowej pisemnej opinii. Nawet gdyby założyć, że stanowisko biegłej stanowiło dla strony pozwanej całkowite zaskoczenie, to ostatecznie do wydania wyroku przez Sąd Okręgowy doszło dopiero w dniu 3 czerwca 2011 r., zatem po upływie 3 miesięcy od złożenia przez biegłą ustnych wyjaśnień. W czasie tym pozwany nie złożył żadnych wniosków dowodowych. Twierdzenie zatem w apelacji, że pozwany został ograniczony w prawie do obrony było całkowicie nieuzasadnione.

Podobnie bezzasadne były zarzuty pozwanego dotyczące braku rozstrzygnięcia przez Sąd I instancji o wnioskach dowodowych strony pozwanej zawartych w odpowiedzi na pozew dotyczących przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków oraz z przesłuchania stron. Wbrew wywiodom apelacji wnioski te zostały oddalone przez Sąd Okręgowy na rozprawie w dniu 3 czerwca 2011 r., a strona pozwana nie złożyła w trybie art. 162 k.p.c. tzw. zastrzeżenia do protokołu co do tej decyzji Sądu I instancji (k. 609), nie może zatem na obecnym etapie postępowania formułować zarzutów odnoszących się do tej decyzji.

Nie zasługiwały również na uwzględnienie zarzuty apelacji odnoszące się do uzasadnienia zaskarżonego wyroku w kontekście niespełnienia wymagań określonych w art. 328 § 2 k.p.c. Jakkolwiek rzeczywiście uzasadnienie to nie odnosi się do wszystkich podniesionych w sprawie istotnych kwestii, to jednak umożliwiało ono przeprowadzenie kontroli instancyjnej zaskarżonego wyroku, bowiem wskazywało z jakich przyczyn i na jakiej podstawie Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie jedynie w zakresie kwoty 11.614,55 zł.

Podsumowując powyższą część rozważań stwierdzić należało, że nie zasługiwały na uwzględnienie podniesione w apelacji zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego, w szczególności przepisów dotyczących postępowania dowodowego oraz oceny dowodów.

Bezzasadne były również wskazane w apelacji zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa materialnego, sprowadzające się generalnie do braku uznania przez Sąd Okręgowy roszczeń powoda dochodzonych w niniejszej sprawie za przedawnione.

Po pierwsze, strona pozwana twierdziła, że roszczenia dochodzone w niniejszej sprawie przez Agencję były związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez powoda i pozwanego, a takie roszczenia - zgodnie z treścią art. 118 k.c. - przedawniają się w terminie 3 lat.

Stanowisko powyższe było błędne, bowiem zawarcie przez Agencję umowy nr (...) nie było w żaden sposób powiązane z działalnością gospodarczą powoda. Przedmiotowa umowa dotyczyła udzielenia przez powoda pomocy finansowej pozwanemu jako podmiotowi zajmującemu się zbieraniem i przetwarzaniem na mączkę zwłok zwierzęcych: owiec, była i kóz oraz transportem lub spalaniem tejże mączki. Agencja nie występowała zatem jako uczestnik obrotu gospodarczego, ale jako podmiot wspierający finansowo działalność, która musi być wykonywana w interesie społecznym. Ten charakter działalności Agencji szczególnie podkreślała okoliczność, że działała ona w ramach wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 stycznia 1996 r. w sprawie szczegółowych kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 16, poz. 82), w szczególności na podstawie § 23c tego rozporządzenia.

Po drugie, strona pozwana twierdziła, że świadczenia wynikające z umowy z dnia 2 lipca 2003 r. miały charakter świadczeń okresowych i w związku z tym - również na podstawie art. 118 k.c. - podlegały 3-letniemu przedawnieniu.

Także i to stanowisko było błędne. Świadczenie ma charakter okresowy, jeżeli polega na okresowym dawaniu uprawnionemu w czasie trwania określonego stosunku prawnego pieniędzy lub rzeczy oznaczonych co do gatunku, których ogólna ilość nie jest z góry oznaczona. W § 3 ust. 2 umowy nr (...) wielkość pomocy udzielonej przez Agencję spółce (...) została z góry określona na kwotę 916.107,83 zł, z zastrzeżeniem, że nie będzie to jednak więcej niż 80,35% kosztów działalności udokumentowanych według kalkulacji przedstawionej przy składaniu wniosku o pomoc. W tej sytuacji okoliczność, że pomoc miała być wypłacana sukcesywnie (w sposób określony w § 4 ust. 4 umowy), po spełnieniu przez spółkę (...) określonych warunków, nie mogła świadczyć o tym, że świadczenia wynikające z przedmiotowej umowy miały charakter świadczeń okresowych.

Po trzecie, strona pozwana twierdziła, że umowa z dnia 2 lipca 2003 r. miała charakter umowy o dzieło, ewentualnie umowy o świadczenie usług, i w związku z tym roszczenia wynikające z tej umowy przedawniały się w terminie 2 lat (art. 646 k.c.). Również to stanowisko pozwanego nie było trafne. Ani spółka (...) nie była zobowiązana do wykonania oznaczonego dzieła (określonej usługi) ani świadczenie Agencji nie polegało na zapłacie wynagrodzenia. Powód udzielił pozwanemu pomocy finansowej, która stanowiła rodzaj wsparcia dla społecznie użytecznej działalności prowadzonej przez stronę pozwaną. Zauważyć szczególnie należało, że powód finansował jedynie określoną część udokumentowanych kosztów działalności strony pozwanej i również z tego względu brak było jakichkolwiek podstaw do rozpatrywania świadczeń stron umowy nr (...) jako świadczeń ekwiwalentnych, które są charakterystyczne dla umów wzajemnych, a do tego rodzaju umów należy zarówno umowa o dzieło, jak i umowa o świadczenie usług. Umowę z dnia 2 lipca 2003 r. należało zatem uznać za umowę nienazwaną i w związku z tym kwestię przedawnienia roszczeń z niej wynikających regulował art. 118 k.c. - zastosowanie znajdował ogólny 10-letni termin przedawnienia, bowiem, jak powyżej była o tym mowa, roszczeń wynikających z tej umowy nie można było zakwalifikować ani jako roszczeń o świadczenia okresowe, ani jako roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

W świetle powyższego brak było podstaw do uznania za zasadny podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia.

Na zakończenie zauważyć należało, że wszelkie dowody przedstawione przez stronę pozwaną na etapie postępowania apelacyjnego zmierzające do podważenia opinii biegłej sądowej podlegały pominięciu przez Sąd II instancji jak spóźnione, w oparciu o art. 381 k.p.c. Dowody takie winny być przedstawione w toku postępowania dowodowego prowadzonego przez Sąd I instancji, bądź po otrzymaniu odpisu opinii pisemnej, bądź po złożeniu przez biegłą ustnych wyjaśnień. Jak już powyżej zwrócono uwagę, pozwany pomiędzy kwietniem a czerwcem 2011 r. nie przedstawił żadnych wniosków dowodowych odnoszących się do okoliczności stanowiących przedmiot opinii biegłego.

Mając powyższe na względzie, Sąd Apelacyjny w Warszawie na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Jednocześnie, na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c., Sąd II instancji sprostował niedokładność w wyroku Sądu Okręgowego w zakresie dotyczącym określenia siedziby pozwanej spółki.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99 oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).